

KURSER Våren 2024

Senioruniversitetet Västerås

901 Kroppens bakterier och virus (NY KURS)

2024-03-14 13:00 – 14:45

Varje vecka torsdag 6 ggr. 19 deltagare Robert Fast

Bakterier, arkéer och virus dök upp på vår planet för 3-4 miljarder år sedan. Ofta betraktar vi bakterier som någonting enbart av ondo. På kursen kommer vi att behandla bakteriearter, som orsakar sjukdomar, men också "goda" bakterier som kvävefixerare och sådana som utgör vår tarmflora. Arkéer är mikroorganismer, som klarar av extrema miljöer, exempelvis varma källor.

Virus finns där celler finns. Så finns det exempelvis virus, så kallade bakteriofager, som förökar sig i bakterier. Andra förökar sig i däggdjursceller; vissa av dem utsätter oss för sjukdomar.

Antibiotika produceras oftast av svampar. Ett exempel är penicillin – som utsöndras av mögelsvampen *Penicillium* – och som effektivt dödar växande bakterier. Hur går det till?

Vaccination är ytterligare ett sätt för oss att hantera infektioner. Vi tar upp några olika sätt att framställa vacciner mot bakterier och virus.

Avgift 325 kr

902 Språken i Norden

2024-02-05 11:00 - 12:45

Varje vecka måndag 6 ggr. 19 deltagare Kjell Gustafson

Vi får en beskrivning av ljudsystem och språklig uppbyggnad av de inhemska språken som talas i Norden, både nordgermanska ("nordiska") språk (svenska, norska, danska, isländska och färöiska) och finsk-ugriska (finska och samiska). Vi tar utgångspunkt i svenskan och beskriver likheter och skillnader mellan de olika språken – med en viss tyngdpunkt på norskan. Till slut kommer vi in på svenskans nationella minoritetsspråk, finska, jiddisch, meänkieli, romani chib och samiska.

Avgift 325 kr

903 Filosofins grunder (NY KURS)

2024-01-16 11:00 - 12:45

Varje vecka tisdag 6 ggr. 19 deltagare Ola Björlin

Kursen genomförs som samtalsgrupp där vi tillsammans funderar över de mest grundläggande frågorna i en livsåskådning: vad finns; vad är verkligt? Hur vet vi vad som finns; förnuft och erfarenhet, vad bidrar det med? Vad är rätt/orätt; hur ska jag handla? Vad är det goda i livet? Det onda? Vad menas med ett rättvist samhälle?

Avgift 325 kr

904 Romerska riket

2024-02-07 13:00 - 14:45

Varje vecka onsdag 7 ggr. 19 delt. Gunnar Hilding

Följ med på en spännande 2200-årig resa genom det romerska rikets historia. Vi börjar med Västroms födelse 753 f.Kr och slutar med Östroms undergång 1453 e.Kr. Vi får möta en lång rad kraftfulla och märkliga kejsare. Fältherren Julius Caesar och hans adoptivson, kejsare Augustus har satt det tydligaste historiska avtrycket. Banden mellan dåtidens Sverige och romarriket var starka. Handeln var omfattande och många svenskar blev för 2000 år sedan legosoldater i den romerska armén, De som återvände hem tog med sig förmögenheter i guld och gedigna kunskaper om hur ett rike ska styras. Dessa för oss okända svenskar skapade de forntida samhällen som växer fram och till sist blev vårt moderna Sverige.

Avgift 350 kr

905 Västerås 6 000 år

2024-02-07 15:00 - 16:45

Varje vecka onsdag 7 ggr. 19 delt. Gunnar Hilding

Västerås historia börjar för 6 000 år sedan på en liten ö inne i en havsvik vid dagens Tortuna. Där livnär sig några stenåldersfamiljer på jordbruk och fiske. För 2 000 år sedan växer en stor bondby upp på de låglänta ängarna vid Skälby. På 300-talet begravs en ingift dansk prinsessa med praktfulla guldsmycken i Badelunda. Snart blir platsen ett maktcentrum i Mälardalen med kungshög och skeppssättningar. Där Svartån rinner ut i Mälaren växer en liten stad fram på 1000-talet. Från hamnen exporteras järn och koppar till Tyskland och England. Västerås blir snabbt ett politiskt och religiöst maktcentrum under medeltiden. I slutet av 1800-talet etablerar sig ASEA och Metallverken här och deras produkter sprids över världen.

Avgift 350 kr

906 Fem medeltida kyrkor (NY KURS)

2024-04-03 09:15 – 11:30

Varje vecka onsdag 5 ggr 25 delt. Gunnar Hilding

Romfartuna kyrka (3 april)

Vi börjar vår resa bland kyrkorna i grannskapet med ”katedralen på slätten” vid Romfartuna. Kyrkan har sina rötter i tidigt 1300-tal. Vid kyrkan hade Gustav Vasa 1521 sitt stora härläger i befrielsekriget mot danskarna. I kyrkan ligger en av 1600-talets mest språkbegåvade personer begravd. Han anses ha talat 15 språk och var under många år i kunglig tjänst hos Karl XI.

Harakers kyrka (10 april)

Runt Harakers 1400-tals kyrka stod två blodiga slag. 1437 besegras Erik Puke av marsken Karl Knutsson Bonde och tas till fånga och halshuggs. Detta blev epilogen på den mångåriga Engelbrektsfejden. Vid det andra slaget 1464 besegrar Sten Sture den äldre den danska unionskungen Kristian I. 1200 danska soldater dödas och det blir början på slutet för Kalmarunionen.

Tortuna kyrka (17 april)

Kyrkan uppfördes på 1200-talet och har byggts om under 1700- och 1800-talen. Kyrkan är mest känd för sina magnifika senmedeltida valvmålningar. Målningarna tros ha skapats på 1490-talet av en okänd konstnärligt lagd munk vid Dominikanklostret i Västerås. Han har fått anonymnamnet Tortunamästaren.

Se fortsättning nästa sida.

Rytterne kyrka (24 april)

Rytterne kyrka stod färdig 1819. Trots att kyrkan endast är drygt 200 år gammal inrymmer den en rad praktfulla medeltida inventarier, som altarskåp, träskulpturer och dopfuntar. Dessa föremål kommer från nedlagda Stora och Lilla Rytterne kyrkor. Båda kyrkorna är från 1200-talet och är nu restaurerade ruiner.

Kumla kyrka (OBS: 2 maj)

Kumla kyrka vid Ransta är en dold konstskatt. Kyrkan är bemålad av den kände konstnären Albertus Pictor. Han målade i 38 kyrkor under senare delen av 1400-talet. Kumla kyrka är sprängfylld med mustiga bibliska motiv ur Gamla Testamentet. Konsthistoriker anser att Kumla kyrka är tillsammans med Härkeberga och Härnevi kyrkor i Uppland Albert Pictors främsta verk.

Avgift 350 kr

907 Minibridge

2024-01-30 13:00 - 14:45

Varje vecka tisdag 6 ggr. 19 delt. Elisabeth Stanley

Har du tänkt börja spela bridge som pensionär? Vill du pröva på innan du anmäler dig till en kurs, som varar en termin? Då är detta kursen för dig! Minibridge är ett utarbetat koncept för att lära deltagarna att spela korten. Du får lära dig vad bridge går ut på men spar budgivningen till senare. Inga förkunskaper krävs.

Avgift 325 kr

908 Släktforskning

2024-02-22 09:00 - 10:45

Jämn vecka torsdag 6 ggr. 19 delt. Lars Berglöf

Vi lär oss släktforskningens grunder. Hur hittar jag uppgifter om min släkt? Vilka är mina anor? Var bodde tidigare generationer och vad arbetade de med? Vi lär oss hitta i kyrkböckerna och du behöver ha tillgång till dator för att söka i arkiven och spara dina fynd i ett släktforskningsprogram. Helst bör du ha en bärbar dator och vara van att använda den. Kostnad för kurslitteratur tillkommer.

Avgift 325 kr

909 Trädgårdskonstens historia

2024-03-21 13:00 – 14:45

Jämn vecka torsdag 6 ggr. 19 delt. Börje Lind

Börje Lind är läkaren som har trädgårdskonsten som sitt stora intresse. Han tar oss med på en intressant resa som börjar med Edens lustgård. Efter en teoretisk genomgång vid första kurstillfället ägnar vi resterande gånger åt besök i parker och planteringar i Västeråstrakten.

Avgift 325 kr

910 Lag och rätt

2024-02-01 09:00 - 10:45

Datum/veckodag enl nedan 5 ggr. 19 delt. Leif Lanninge

Vi får lära oss hur ”rättskedjan” från polisen till kriminalvården fungerar i praktiken. Under denna resa genom vårt svenska rättsväsende får vi träffa representanter för polis, åklagare, advokat, tingsrätt och kriminalvård.

Polisen (torsdag 1/2), åklagaren (torsdag 8/2), advokaten (torsdag 15/2), tingsrätten (fredag 23/2) och kriminalvården (torsdag 29/2). Vi gör studiebesök hos Åklagarmyndigheten och på Tingsrätten. I övrigt är vi i våra studielokaler i Växhuset.

Avgift 325 kr

911 Sovjetunionen, Ryssland och Ukraina

2024-01-25 11:00 - 12:45

Varje vecka torsdag 6 ggr. 19 delt. Hans Hedenström

Historisk bakgrund till dagens ryska anfallskrig mot Ukraina. Historiens första socialistiska revolution ledde till det kommunistiska Sovjetunionen. Kursen berör inbördeskriget, NEP-perioden, kollektiviseringen, den stora terrorn, andra världskriget, kalla kriget fram till glasnost, perestrojka och slutlig kollaps. Rysslands utveckling från Jeltsin till Putins alltmer diktatoriska ”Sovjet 2.0” och den aggressiva utrikespolitiken. Ukrainas speciella bakgrund till dagens försvarskrig.

Avgift 325 kr

912 Kroppen och åldrandet

2024-01-18 11:00 - 12:45

Varje vecka torsdag 4 ggr. 19 delt. Gunnar Dahlberg

Läkaren Gunnar Dahlberg berättar om vad som händer i kroppen när vi blir äldre. Kursen tar upp vilka förändringar som sker och vad man kan göra för att bibehålla sin vitalitet högt upp i åldrarna. Den tar upp de vanligaste åldersrelaterade somatiska sjukdomarna, psykisk ohälsa och demenssjukdomar. Effekten av vissa läkemedel kan förändras. Hur och varför?

Avgift 300 kr

913 Konst på Västerås Konstmuseum

2024-02-21 13:30 – 14:30

Jämn vecka onsdag 5 ggr. 30 delt. Agneta Hilding

Genom visningar och föredrag presenterar intendenterna på Västerås konstmuseum aktuella utställningar, offentlig konst, konstnärskap i samlingarna och andra delar av verksamheten under våren 2024. Som exempel presenterar Västerås Konstmuseum i februari en utställning med polsk-romska konstnären Malgorzata Mirga-Tas. I sina storskaliga verk gestaltar Mirga-Tas scener från det romska vardagslivet ur ett feministiskt minoritetsperspektiv där hon utmanar skildringar av romer både historiskt och idag. Hörselhjälpmedel finns. Detaljerat program delas ut vid start.

Avgift 350 kr

914 Akvarellmålning

2024-02-15 13:00 – 14:45

Varje vecka torsdag 6 ggr. 11 deltagare. Mariann Öhrner

Vi utforskar tillsammans den grundläggande akvarelltekniken. Deltagarna får förslag på papperskvalitet och färger vid första kurstillfället. Ta med papper, färger och plastburk för vatten, om ni har.

Avgift 325 kr

915 Vinkunskap, grundkurs

2024-02-08 16:00 - 17:45

Jämn vecka torsdag 6 ggr. 15 deltagare. Gunnar Gustafsson

Vi träffas 6 gånger och varje tillfälle är uppdelat i en teoretisk och en praktisk del. Den teoretiska delen behandlar grundläggande områden som provningsteknik, vinodling, vinframställning samt kunskap om olika druvtyper. De praktiska övningarna inriktas främst på 6 av de mest kända druvsorterna. 4 egna glas tas med vid varje tillfälle. Kursen genomförs i Folkuniversitetets lokaler på Smedjegatan 9-11.

Avgift 325 kr. Vinerna betalas av deltagarna.

916 Vinkunskap, fördjupningskurs III

2024-02-15 16:00 - 17:45

Udda vecka torsdag 6 ggr. 15 deltagare. Gunnar Gustafsson

Kursen inriktas på ett djupare studium av viner och vinframställning i de tre europeiska länderna Tyskland, Österrike och Portugal. Traditionellt förknippas både Tyskland och Österrike med vita viner på druvorna Riesling och Gruner Veltliner. Utöver dessa kommer vi även att prova andra druvsorter (både gröna och blå) av stort intresse och dessutom från mindre kända men intressanta regioner. Detsamma gäller för Portugal som kan erbjuda kvalitetsviner (både vita och röda) på många olika inhemska druvsorter. Fyra egna glas tas med vid varje tillfälle.

Kursen genomförs i Folkuniversitetets lokaler på Smedjegatan 9-11.

Avgift 325 kr. Vinerna betalas av deltagarna.

917 Spännande kvinnor i bibeln

2024-01-30 15:00 - 16:45

Udda vecka tisdag 6 ggr. 19 deltagare. Rut Törnkvist

Bibelforskaren Rut Törnkvist fortsätter sin berättelse om en rad spännande kvinnor i bibeln. Denna gång får vi veta mer om kvinnorna i Saul-David-berättelserna. Dessa män omgav sig med kvinnor som Abigail, Achinoam, Merav, Mikal, Rispa och Merab. Kvinnor var maktspelare och bricker i det politiska spelet mellan Saul och David. Några drabbades av fadersmakt och maktmissbruk. Mikal var kungadotter och blev drottning. Vi sätter in dem i ett bibelteologiskt och religionshistoriskt sammanhang, som kan ha relevans för dagens kvinnor. Kursen passar både tidigare och nya kursdeltagare.

Avgift 325 kr

918 Klassisk musik - Bach - musiklyssning

2024-02-14 13:00 - 14:45

Udda vecka onsdag 6 ggr. 25 deltagare. Stellan Moberg

I vår lyssnar vi på Johann Sebastian Bach. Vi gör några nedslag i hans ofattbart stora produktion, Brandenburger-konserter, orkestersviter, passioner, kantater med mera. I anslutning till musiken får vi veta mer om Bachs liv och konstnärliga utveckling.

Stellan Moberg är pensionerad altviolinist från Västerås Sinfonietta.

Avgift 325 kr

919 Fåglar i Västeråsområdet

2024-03-07 13:00 - 14:45

Jämn vecka torsdag 6 ggr. 15 deltagare. Christina Bredin

Vi lär oss om vårens fåglar - kännetecken, sånger och levnadssätt. Vi avslutar kursen med en eller två utflykter.

Avgift 325 kr

920 Samtal om värderingar och livsåskådningsfrågor

2024-02-06 09:00 - 10:45

Varje vecka tisdag 6 ggr. 12 deltagare. Christian Thorborg

Med tanke på vad som sker i dagens snabbt föränderliga värld tar vi upp och samtalar om intressanta frågor som rör etik, moral och livsåskådningar. Teologen och prästen Christian Thorborg fortsätter att leda denna populära och spännande kurs.

Avgift 325 kr

921 Medias roll i samhället

2024-01-29 11:00 - 12:45

Udda vecka måndag 6 ggr. 12 deltagare. Ove Wilder

Mycket av det vi tror oss veta om vår omvärld har valts ut av journalistiken innan det kommer till oss. Hur påverkar detta din bild av verkligheten? Är bilden sann eller styrd av medierna? Hur kommer AI att påverka (des)informationsflödet? De återkommande träffarna är inte en kurs i dess rätta betydelse utan ett tillfälle för diskussion. Vi diskuterar aktuella händelser enligt deltagarnas önskemål. Inför respektive sammankomst åtar sig frivilligt, någon eller några av deltagarna, att välja ut och förbereda information om någon aktuell händelse eller något ämne. Den här kursen är till för dig som vill utbyta erfarenheter och diskutera allt som händer i samhället.

Avgift 325 kr

922 Läkekonstens historia i miniformat (NY KURS)

2024-03-06 13:00 – 14:30

Varje vecka onsdag 2 ggr. 20 deltagare. Birgitta Hilding

Birgitta Hilding, tidigare läkare vid medicinkliniken i Västerås, guidar tillsammans med apotekare Eva Mebius på medicinhistoriska museet i Västerås. De ger då en kortversion av den medicinhistoriska utvecklingen från Hippokrates till nutid. Samma grupp besöker museet vid 2 tillfällen onsdag 6/3 kl 13:00 och onsdag 13/3 kl 13:00. Museet är beläget i gamla lasarettet ingång 6.

Avgift 150 kr

923 Badelundas historia

2024-05-08 10:00 - 12:00

Varje vecka onsdag 4 ggr. 25 deltagare. Bengt Wallén

En kurs om Badelundas spännande historia då och nu. Kursen genomförs på plats i Badelunda både utom och inomhus. Vi samlas på parkering vid Badelunda kyrka. För samåkning kontakta SUVs expedition.

Avgift 325 kr

924 Flyget i Västerås (NY KURS)

2024-04-08 13:00 – 14:45

Varje vecka måndag 3 ggr 19 deltagare. Erik Alphonse

Kursen ger en allmän inblick i flygets historiska utveckling. Vi får en genomgång av förhållandena i Sverige med tonvikt på utvecklingen i Västerås. I kursen blandas föreläsningar med guidningar där tid ges för frågor och samtal utifrån egna erfarenheter och minnen.

Kursen inleds på Växhuset (måndag 8/4). Veckan därpå (måndag 15/4) går vi en guidad vandring i Viksäng där vi tittar på viktiga platser för flyget och spåren efter den tidigare verksamheten. Vi avslutar kursen med ett besök på Västerås flygmuseum (onsdag 24/4) där Västmanlands Flygflottiljs historia presenteras och en guidning genomförs.

Avgift 300 kr

925 Stadsvandring – med rötter i medeltiden

2024-05-16 14:00 – 15:30

En gång torsdag 1 ggr 20 deltagare. Agneta Hilding

När vi promenerar runt i Västerås tänker vi inte alltid på spåren av äldre tider som finns under våra fötter. Ulla Bergquist, tidigare arkeolog på Länsstyrelsen, tar oss med på en stadsvandring som handlar om det medeltida Västerås från vikingatid till Gustav Vasas slag 1521. Vi samlas vid Domkyrkan och promenerar sedan, med flera stopp, ner till Vasaparken, Vandringen tar ca 1,5 timme. Max 25 deltagare per tillfälle.

Avgift 150 kr

926 Konstvandring i Västerås

2024-05-14 14:00 – 15:30

En gång tisdag 1 ggr 20 deltagare Christina Norberg

Följ med Intendent Jenny Hellberg på konstpromenad i Västerås! En perfekt kombination av promenad och guidad visning av den offentliga konsten i staden. Vi promenerar tillsammans och stannar till vid några av de många fina konstverken. Promenaden tar 75 min. Vi samlas utanför Västerås Konstmuseum, Karlsgatan 2. Låsbart skåp finns inne på museet om du vill låsa in din väska.
Avgift 150 kr

927 Litteraturläsning

2024-01-24 - 2024-05-15

Onsdag 5 ggr 19 deltagare Lars-Erik Lund

Vi läser och diskuterar fyra uppväxtskildringar av två författare från början av 1900-talet och två från början av 2000-talet, Hjalmar Söderberg, Moa Martinson, Ann-Helén Laestadius och Andrev Waldern

24/1 Introduktion

21/2 Andrev Waldern; Jävla karlar

20/3 Moa Martinson; Mor gifter sig

17/4 Ann-Helén Laestadius; Stöld

15/5 Hjalmar Söderberg; Martin Bircks ungdom

Språkkurser

Europarådets nivåskala

Nivå A0 Jag har inga förkunskaper.

Nivå A1 Jag kan förstå och använda mycket enkla ord och fraser. Jag kan presentera mig själv och ställa enkla frågor. Jag kan kommunicera hjälpligt på ett mycket enkelt sätt.

Nivå A2 Jag kan förstå fraser och vanliga ord som rör personliga förhållanden. Jag kan kommunicera i enkla sammanhang.

Nivå B1 Jag kan förstå huvuddragen i tydligt standardspråk. Jag kan oförberedd ge mig in i samtal om kända vardagliga ämnen. Jag kan länka ihop fraser på ett enkelt sätt för att beskriva erfarenheter och skeenden.

Nivå B2 Jag kan följa huvuddragen i komplexa texter. Jag kan kommunicera flytande, så att ett samtal med en infödd löper i stort sett utan problem. Jag kan uttala mig klart och detaljerat om många olika ämnen.

Nivå C1 Jag kan läsa krävande texter och är även medveten om underförstått innehåll. Jag kan uttrycka mig nästan helt obehindrat utan att leta efter ord. Jag kan använda språket effektivt för olika ändamål.

Nivå C2 Jag kan utan problem förstå så gott som allt jag hör eller läser och referera till fakta och argument. Jag kan uttrycka mig i så gott som alla situationer spontant och helt flytande.

928 Spanska A 2 / B 1

2024-02-06 11:00 - 12:45

Varje vecka tisdag 10 ggr. 15 delt. Alberico Lecchini

(Se inledningstext för språk)

Avgift 650 kr

929 Italienska A 2 / B 1

2024-01-24 09:00 – 10:45

Varje vecka onsdag 12 ggr. 15 delt. Renée Ståhle

(Se inledningstext för språk)

Avgift 800 kr

930 Italienska B 2

2024-02-05 16:30 - 18:15

Varje vecka måndag 10 ggr. 15 delt. Ulrica Wetter

(Se inledningstext för språk)

Avgift 650 kr

931 Franska A 2 / B 1

2024-01-24 09:00 - 10:45

Varje vecka onsdag 10 ggr. 15 delt. Ragnhild Friborg

(Se inledningstext för språk)

Avgift 650 kr

932 Tyska A 2 / B 1

2024-02-06 17:00 – 18:45

Varje vecka tisdag 10 ggr. 15 delt. Runa Luthardt

(Se inledningstext för språk)

Avgift 650 kr

933 Engelska B 1 / B 2

2024-02-08 11:00 – 12:45

Varje vecka torsdag 10 ggr. 15 delt. Colin Luthardt

(Se inledningstext för språk)

Avgift 650 kr

Välkommen till SUV:s kurser!

Boka på www.suvaros.se eller sänd oss ett mail på info@suvaros.se

Senioruniversitetet Västerås

Viktor Larssons plats 1, 722 14 Västerås

Telefon 072 – 453 01 97

KURSAVGIFTER betalas till PG 494 52 30-3

OBS! För att delta i kurs ska man vara medlem i SUV och medlemsavgiften ska vara erlagd.

SUV

SeniorUniversitetet Västerås